

Sp.

150. Tillaga til þingsályktunar

[122. mál]

um, að hraðað verði rannsóknnum og framkvæmdum við nýtingu jarðhita.

Flm.: Matthías Á. Mathiesen, Magnús Jónsson, Jóhann Hafstein, Ólafur G. Einarsson, Matthías Bjarnason, Jón Árnason, Gunnar Gíslason, Friðjón Þórðarson, Geir Hallgrímsson.

Alþingi ályktar að skora á ríkisstjórnina að láta hraða svo sem frekast má skipulegri athugun á því, hvar hagkvæmast er að nýta jarðhita í stað olíu til húsa-hitunar, og gera sem skjótast ráðstafanir til nýtingar hans í þessu skyni.

Þá ályktar Alþingi að skora á ríkisstjórnina að gera hið bráðasta allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að hraða þeim hitaveituf framkvæmdum, sem undirbúnar hafa verið.

Greinargerð.

Fáar framkvæmdir munu gefa þjóðinni jafnmikið í aðra hönd og hitaveituf framkvæmdir. Eins og málum er nú komið, mun kostnaður við upphitun húsa frá hitaveitum vart meiri en 40% af kostnaði við upphitun þeirra með olíu.

Sé hitunarkostnaður Reykvíkinga athugaður og gerður samanburðar á kostnaðinum eins og hann er og eins og hann yrði, ef olía væri notuð, kemur best í ljós, hvílíka hagsmuni hér er um að ræða.

Árið 1973 er hitunarkostnaður Reykvíkinga talinn vera 450 millj. kr., í stað þess að með olíu er áætlað, að hitunarkostnaður þeirra hefði orðið með núverandi verðlagi 1130 millj. kr. Mun því hitaveitan spara Reykvíkingum á þessu ári 680 millj. kr. Af hitunarkostnaði í Reykjavík eru unnið 70% vegna upphitunar íbúðarhúsnæðis, og er því sparnaðurinn um 23 þús. kr. á ári á hverja fjögurra manna fjölskyldu.

Gert er ráð fyrir, að olíuverð hækki á næstunni um 90%. Lætur þá nærri, að 1974 hefði hitunarkostnaður Reykvíkinga orðið 2150 millj. kr. með olíu í stað 585 millj. kr. frá hitaveitunni, og er þá miðað við 30% hækkun á gildandi gjaldskrá. Sparnaður Reykvíkinga vegna hitaveitunnar á næsta ári er því áætlaður um 1565 millj. kr. eða um 50 þús. kr. á hverja fjögurra manna fjölskyldu.

Á árunum 1969—70 heitti Atvinnumálanefnd ríkisins, er þá starfaði, sér fyrir mikilli aukningu rannsókna á hugsanlegum hitaveituf framkvæmdum og aukinni fjáröflun til þeirra framkvæmda, sem hagkvæmt reyndist að ráðast í. Voru rannsóknir framkvæmdar á Akranesi, Akureyri, Hafnarfirði, Kópavogi, Seltjarnarnesi og Siglufirði, og ráðist var í framkvæmdir á Dalvík, Húsavík, Ólafsfirði, Reykjahlíðarhverfi við Mývatn, Hvammstanga og Seltjarnarnesi, auk þess sem framkvæmdum í Reykjavík var hraðað.

Á undanförunum árum hefur hins vegar dregið úr rannsóknum og framkvæmdum á þessu sviði á vegum ríkisins. Hins vegar hafa verið gerðir samningar á milli Hitaveitu Reykjavíkur, Kópavogs og Hafnarfjarðar um lagningu hitaveitu til þessara staða, og samningar við Garðahrepp eru á lokastigi, en hætta er á, að framkvæmdir dragist, þar sem ríkisstjórnin virðist ekki ætla að leyfa eðlilegar hækkanir á gjaldskrá Hitaveitu Reykjavíkur.

Undirbúningur og rannsóknir hafa farið fram vegna hitaveituf framkvæmda á Suðurnesjum og í Borgarfirði, en fjármagnsskortur hefur mjög tafið fyrir, enda þótt talið sé, að mjög góður grundvöllur sé fyrir hitaveituf framkvæmdum á báðum þessum jarðhitasvæðum. Sjálfsagt eru mun fleiri jarðhitasvæði í landinu, sem hagkvæmt væri að virkja til húsa-hitunar, sem hefði í för með sér mikinn sparnað fyrir neytendum.

Það hlýtur að liggja í augum uppi, að einskis má láta ófreistað til að flýta því, að unnt reynist að ráðast í þessar og aðrar framkvæmdir, sem til greina geta komið. Íslendingar hljóta að leggja aukna áherslu á nýtingu sinnar eigin orku til upphitunar hýbýla sinna, svo og annarra hagnýtrar notkunar, enda atburðir síðustu vikna til aðvörunar í þessum málum.